

MAAHANMUUTTOVIRASTON TULOSSUUNNITELMA VUODELLE 2022 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUDELLE 2023 – 2026

1. Maahanmuuttoviraston tehtävät ja toimintaympäristön tilanne

Maahanmuuttovirasto käsittelee ja ratkaisee maahantuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen sekä Suomen kansalaisuuteen liittyviä asioita hyödyntäen ja kehittäen ulkomaalaisasioiden sähköistä asiankäsittelyjärjestelmää (UMA) viranomaisten ajantasaisena asianhallintarekisterinä. Virasto tuottaa ajankohtaista tietoa maahanmuutto- ja kansalaisuusasioista. Virasto vastaa turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton, ulkomaalaisten säilöönottoyksiköiden ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän käytännön toiminnasta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta.

Maahanmuuttoviraston toiminnan kehittämisessä tiedolla johtaminen on keskiössä. Kehittämistyöhön panostetaan suunnittelukaudella erityisesti Euroopan unionin elvyttämisrahaston RRF-rahoituksen turvin, minkä lisäksi pyritään hyödyntämään EUSA-rahastojen rahoitusta. Tavoitteena on kehittää tietoon perustuva asiamäärien ja resurssitarpeiden ennakointianalyysi, joka auttaa varautumaan tulevaisuuden muutoksiin ja kohdentamaan resursseja proaktiivisesti kriittisimpiin kohteisiin. Automaation avulla päätöksentekoa pystytään tulevaisuudessa tehostamaan siten, että entistä suuremmat asiamäärät kyetään ratkaisemaan nykyisellä henkilöstömäärällä.

Maahanmuuttoviraston tavoitteena on toiminnan tehostaminen niin digitalisaation kun myös monenlaisten – pienten ja suurien – toimintatapojen muutosten avulla. Kehittäminen ja sille ajan antaminen tässä hetkessä tuo satoa tulevaisuudessa, ei aina heti. Kehittyminen taas mahdollistaa sen, että uusien tulevaisuuden haasteiden taklaamiseksi ei välttämättä tarvita nykyistä enempää resursseja. Vuoden 2021 alussa virastossa käynnistettiin LUPA22-hanke, jonka ensisijaisena tavoitteena on työ- ja opiskelulupien käsittelyaikoja koskevien Migrin tulostavoitteiden saavuttamisen varmistaminen. Hanke toimii työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kanssa tulossopimusneuvotteluissa sovitujen työ- ja opiskelulupien tulostavoitteiden tukena vahvalla mandaatilla. Projektissa otetaan strategian mukaisesti automaatio käyttöön lainsäädännön sallimissa rajoissa ja kehitetään prosesseja muutenkin sujuvammiksi.

Hallitusohjelman tavoitteena on kohentaa Suomen työllisyysastetta ja sujuvoittaa työperäistä maahanmuuttoa. Maahanmuuttoviraston päätöksentekokyky erityisasiantuntijoiden työlupien kohdalla on keskeisessä asemassa houkuteltaessa kansainvälisiä asiantuntijoita Suomeen. Hallitusohjelman tavoitteena on työlupahakemusten käsittely kuukaudessa. Tavoitteeseen pääseminen vaatii Maahanmuuttovirastolta prosessien uudistamista ja laajaa digitalisaation käyttöön ottamista asiankäsittelyssä sekä myös henkilöstöresurssien kohdentamista. Digitalisaatiosta huolimatta päätösharkintaan tarvitaan myös tulevaisuudessa ihmistyövoimaa. Lisäksi tavoitteen saavuttaminen edellyttää lainsäädännön uudistamista prosessien sujuvoittamiseksi.

Koronapandemian vaikutukset näkyivät vuonna 2020 jätettyjen oleskelulupahakemusten kokonaismäärässä, mutta vuonna 2021 hakemuserät lähtivät uuteen kasvuun. Pitkän aikavälin kehitystä seurattaessa palattiin hakemuserissä entiselle kasvu-

uralle ja hakemusmäärien kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2021 on samaa suuruusluokkaa (13 %) kuin vuodesta 2017 vuoteen 2019 (15 %). Oleskelulupahakemusmäärän huomattava kasvu (yli 25 %) vuoteen 2020 nähden aiheutti vuonna 2021 jonkin verran ruuhkautumista ja päätöksiä tehtiin hakemuksiin nähden vain 95 %. Oleskelulupahakemusten määrän voidaan otaksua jatkavan kasvua vuonna 2022 ja suunnittelukaudella 2023-2026, kun koronarajoitukset hellittävät ja koulutus- ja työperusteista maahanmuuttoa edistävät toimet, kuten TalentBoost sekä koulutus- ja työperusteista maahanmuuttoa edistävä valtiosihteeriryhmän tiekartan toimeenpano, tuottavat tulosta.

Turvapaikkahakemusten kokonaismäärä putosi 21 %:lla edellisvuoteen nähden, jolloin pudotusta oli ollut vuoteen 2019 nähden 30 %. Huomattavaa aiempaan kehitykseen nähden on uusintahakemusten määrän merkittävä 40 %:n pudotus. Sen sijaan ensimmäisten hakemusten määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Koronapandemian johdosta asetetut matkustamisrajoitukset vaikeuttivat edelleen myös turvapaikanhakijoiden maahan tuloa. Turvapaikkahakemusten käsittely vaatii ihmistyövoimaa eikä turvapaikkaharkintaa voi automatisoida. Niin ikään oikeusturvan toteutumisesta turvapaikka-asioissa ei voida tinkiä. Mahdollisuudet kompensoida henkilöstöressurssien leikkauksia ovat muita yksiköitä heikommat, koska automatisaatiolla pystytään nopeuttamaan turvapaikkapäätöksentekoa hyvin rajatusti. Vuoden 2021 aikana Maahanmuuttoviraston tavoitteena oli purkaa valitusasteesta viraston käsiteltäväksi palautuneiden asioiden ruuhkautunut tilanne, missä myös onnistuttiin. Tämä kuitenkin näkyi päätösmäärän laskussa, sillä hallinto-oikeuden palauttamien hakemusten käsittely vie enemmän aikaa kuin uusien hakemusten käsittely.

Turvapaikanhakijoiden määrä voi kasvaa yhtäkkiä dramaattisesti kuten kävi Ukrainan sodan alettua helmikuun lopussa. Ukrainasta paenneiden auttamiseksi EU:ssa otettiin käyttöön tilapäisen suojelun direktiivi 4.3.2022. Tämä tarkoittaa sitä, että Suomi ja muut EU-maat alkoivat myöntää tilapäistä suojelua venäjän hyökkäystä pakeneville ukrainalaisille. Menettely on huomattavasti kevyempi ja nopeampi kuin turvapaikka-prosessi esim. Ukrainan sotaa paenneita ei ole lähtökohtaisesti tarve puhutella eikä laatia yksilöllisesti pitkästi perusteltua päätöstä. Koska kyseessä on ihan uusi lupaprosessi, on suunnitteluun, ohjeistukseen ja käyttöönottoon tarvittu laajalti viraston panosta eri yksiköistä. Tilapäistä suojelua saavalla on oikeus asua vastaanottokeskuksessa, oikeus vastaanottokeskuksen järjestämiin palveluihin, työntekoon ja vuoden tai korkeintaan kolmen vuoden tilapäiseen oleskeluun.

Vireille tulleiden kansalaisuusasioiden vakiintunut 2-3 % kasvukäyrä jyrkkeni lähes 20 %:n kasvuun vuonna 2021. Huomattavaa on kansalaisuushakemuksissa tapahtunut jopa 24 % kasvu, mikä tosin osin kompensoi vuoden 2020 lievää pudotusta. Kansalaisuusilmoitusten määrä kasvoi vuonna 2020 66 %:lla, minkä epäiltiin johtuvan mahdollisesti siitä, että koronan vaikutuksesta ulkomailla (erityisesti Ruotsissa) asuvat entiset Suomen kansalaiset hakivat kansalaisuutta ilmoituksella, mikä helpottaa esimerkiksi matkustamista Suomeen koronarajoitusten aikana. Vuonna 2021 kansalaisuusilmoitusten määrä pysyi kuitenkin vuoden 2020 tasolla. Nähtäväksi jää, vakiintuuko tämä uudeksi tasoksi kansalaisuusilmoitusten osalta vai, onko kasvulla mahdollisesti kytköksiä esimerkiksi koronarajoituksiin.

Turvapaikanhakijoiden määrä vastaanottokeskuksissa väheni viime vuonna ja vielä tammikuussa 2022. Vuoden 2022 alussa vastaanoton piirissä oli vajaat 5 000 asiakasta. Vuoden 2021 aikana asiakkaiden määrä vähentyi noin 1 200 asiakkaalla. Ukrainan sodan alettua vastaanoton piirissä olevien määrä on voimakkaasti kasvanut ja kesäkuun alun tilanteessa vastaanoton piirissä on yli 30 000 asiakasta. Uusia vastaanottokeskuksia on perustettu ja perustetaan edelleen lisää. Arviona on, että vuonna 2022 tilapäistä suojelua hakisi noin 60 000 ihmistä ja turvapaikkaa noin 7 000 ihmistä. Näin ollen varaudutaan keskimäärin noin 43 000 asiakkaaseen vuoden 2022 aikana ja noin

40 000 asiakkaaseen vuonna 2023. Tästä eteenpäin määrä kääntyisi laskuun ja olisi vuonna 2024 alle 20 000 asiakasta ja vuosina 2025-2026 noin 7 000- 8 000 asiakasta. Mutta voi olla mahdollista, että asiakasmäärät ovat tätä suuremmat, jos kansainvälistä suojelua hakevien määrä on ennakoitua suurempi. Vastaanoton piirissä olevien määrän kehitys riippuu turvapaikkapäätöksenteon resursseista, valitusprosessin nopeudesta sekä Suomeen saapuvien uusien turvapaikanhakijoiden määrästä. Ukrainan sodan aiheuttama tilapäisen suojelun tarve vähentyy vuoden 2022 jälkeen.

Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden paluuta tukevan vapaaehtoisen paluun järjestelmän palaajamäärät ovat pienentyneet vuosittain vuodesta 2016 lähtien. Vuonna 2019 palasi 391 henkeä, vuonna 2020 217 henkeä ja vuonna 2021 148 henkeä. Koronapandemia on vähentänyt huomattavasti uusien turvapaikkahakemusten määrää ja myös vaikeuttanut paluujärjestelyjä. Vapaaehtoisen paluun toimintaa pyritään tukemaan hankkeilla koko suunnittelukauden ajan, keskittyen mm. laadukkaaseen paluuneuvontaan ja priorisoitujen paluumaiden (Irak ja Somalia) kestävän uudelleenkotoutumisen tukemiseen. Haaste ulkomaille lähetetyn yhdyshenkilön ulkomaantyön palvelussuhteiden ehtojen puuttumisesta on edelleen olemassa.

Joutsenon vastaanottokeskuksen hallinnoiman ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiakasmäärä on noussut jatkuvasti vuodesta 2015 lähtien. Auttamisjärjestelmän piirissä oli vuoden 2021 lopussa 880 henkilöä ja lisäksi 252 täysi-ikäisen uhrin mukana olevaa lasta. Tämä on jälleen enemmän kuin vuoden 2020 lopussa, jolloin auttamisjärjestelmässä oli 704 henkilöä (lisäksi 212 heidän lapsiaan). Auttamisjärjestelmä vastaanotti kuitenkin vuonna 2021 hieman vähemmän uusia esityksiä kuin edellisvuonna 2020. Asiakasmäärän kasvun raju nousu on todennäköisesti tasaantumassa. Asiakasmäärän kehitykseen jatkossa tulee vaikuttamaan useat eri sekä kansalliset että kansainväliset tekijät. Merkitystä on edelleen Covid-19 -pandemian kehittymisellä sekä siihen liittyvillä siirtolaisten ja turvapaikanhakijoiden liikkumiseen ja ylipäänsä matkustamiseen vaikuttavilla rajoituksilla. Merkitystä on myös turvapaikanhakijoiden määrällä. Turvapaikanhakijat ja siirtolaiset ovat ihmisryhmä, jotka ovat riskissä joutua eritasoisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan uhreiksi. Tätä riskiä on myös havaittu Ukrainasta sotaa paenneiden kohdalla.

Kansallisesti auttamisjärjestelmän toimintaympäristöön sekä asiakasmäärään vaikuttavat Suomen ihmiskaupan vastaiset toimet. Valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman keskeinen tavoite on ihmiskaupan ja sen eri muotojen ilmitulon edistäminen sekä uhrien avun piiriin ohjautumisen tehostuminen Suomessa. Toimintaohjelma sisältää useita näitä tavoitetta edistäviä toimenpiteitä, joiden toimeenpano on käynnistetty. Helsingin poliisilaitoksella aloitti lisäksi uusi poliisin ihmiskauppaan erikoistunut yksikkö vuonna 2021. Auttamisjärjestelmän toimintaympäristöön vaikuttaa keskeisesti myös käynnissä oleva ihmiskaupan uhrien auttamista koskeva lainsäädäntöhanke ja siinä tehtävät ratkaisut.

Ulkomaalaisten säilöönottoyksiköiden - Helsinki (40 paikkaa) ja Joutseno (69 paikkaa) - kokonaiskapasiteetti on ollut 109 petipaikkaa. Vuonna 2021 koko järjestelmän kapasiteetista oli käytössä keskimäärin 31 paikkaa/pv eli käyttöaste oli 28,4 %. Jatkunut koronapandemia on vaikuttanut säilöönottoyksiköiden käyttöasteeseen alentavasti, kun säilöönottojen määrä on ollut alhainen johtuen mm. palautustoiminnan alhaisesta intensiteetistä.

Koronapandemian lisäksi globaalilla tasolla Maahanmuuttoviraston toimintakenttään vaikuttaa ilmastonmuutos. Ilmastonmuutoksen on ennakoitu lisäävän ihmisten liikkuvuutta ylipäätään, mutta myös epävirallisia kanavia hyödyntäen. Yhtäältä Maahanmuuttovirasto varautuu ilmastonmuutoksen vaikutuksesta lisääntyvään maahanmuuttoon ja toisaalta pyrkii omassa toiminnassaan hiilijalanjälkensä pienentämiseen.

2. Toiminta-ajatus vuodelle 2022

Maahanmuuttovirasto on maahanmuutto-, turvapaikka-, pakolaisuus- ja kansalaisuusasioissa päätöksenteko-organisaatio ja ylläpitää vastaanottojärjestelmää, säilönottoyksiköitä ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmää. Virasto toteuttaa Suomen maahanmuuttopolitiikkaa ja edistää kestävästä maahanmuuttoa, hyvää hallintoa sekä ihmis- ja perusoikeuksia.

Viraston toiminta-ajatus vuodelle 2022 kiteytyy digitalisaation mahdollistamien uusien työtapojen käyttöönottoon. Maahanmuuttovirasto pyrkii vastaamaan vähenevien resurssien ja lisääntyvien asiamäärien aiheuttaman yhtälön haasteisiin automaation ja toimintatapojen muutosten keinoin. Maahanmuuttovirasto on asettanut 1,5 vuoden mittaisen Lupa22 -hankkeen, jonka ensisijaisena tavoitteena on Migrin tulostavoitteiden saavuttamisen varmistaminen. Hanke toimii TEMin kanssa tulossopimusneuvotteluissa sovittujen työ- ja opiskelulupien tulostavoitteiden tukena vahvalla mandaatilla. Hankkeen tavoitteena on laajentaa siinä tuotetut ja havaitut keinot ja uudet tavat myös laajemmin viraston toimintaa tehostamaan.

Maahanmuuttoviraston keskeinen toiminta-ajatus on jatkaa aktiivista tuottavuuteen ja kustannusvastaavuuteen tähtävästä, prosessien ja toiminnan kehitystä tukevaa UMA-järjestelmän kehitystä vuoden 2022 aikana erityisesti työ- ja opiskelulupaprosessien osalta. Vaikka lainsäädäntö ei mahdollista täysautomaattista päätöksentekoa, automatisaatiokehitys tehostaa päätöksentekoa osa-automaatiotarkistusten myötä. Automaatio onkin yksi konkreettisista tuottavuutta parantavista prosessien kehittämisen apuvälineistä, joilla mahdollistetaan virkamiesten työajan kohdentuminen manuaalisten rutiinitehtävien sijaan yhteiskunnallista arvoa tuottaviin tehtäviin.

Automaatiotarkistuksia laajennetaan uusiin prosesseihin ja sen kattavuutta kehitetään muun muassa luomalla UMA-järjestelmään uusia tiedonvaihtoliittymiä eri järjestelmien välille. Lisäksi lainsäädäntömuutokset, kuten useiden EU-asetusten toimeenpano, asetavat UMA-järjestelmälle uusia vaatimuksia. Automaation käytön laajentaminen nykyisestä edellyttää myös lainsäädäntömuutoksia.

Turvapaikkapäätöksenteossa vuoden 2022 toiminta-ajatuksen muodostaa yhtäältä korkea laatu ja palautuskiellon ehdoton toteutuminen sekä toisaalta käsittelyaikojen merkittävä lyhentäminen. Niin ikään muutoksenhakuasteen palauttamattomat tapaukset käsitellään ilman ruuhkautumista. Turvapaikkahakemusten käsittely vaatii ihmistyövoimaa eikä sitä voida merkittävästi tehostaa automatisaatiolla. Keskeinen painopiste on ratkaista Ukrainan sotaa paenneiden tilapäistä suojelua hakevien hakemukset nopeasti. Tätä varten virastoon on palkattu lisähenkilöstöä ja myös automaation mahdollisuudet on otettu käyttöön, mikä on merkittävästi nopeuttanut hakemusten käsittelyä.

Lupa- ja kansalaisuusasioissa vuoden painopisteenä on muun muassa Suomen elinvoimaisuutta tukevan maahanmuuton kehittäminen ja siihen liittyvänä toiminnallisena tulostavoitteena on asiakaslähtöiset ja mahdollisimman pitkälle automatisoidut prosessit. Vuoden keskeisiä tavoitteita ovat tuottavuuskehityksen ja tuloksellisuuden parantaminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen siten, että kaikki hakemukset käsitellään tavoiteajassa. Korkeana prioriteettina on käsittelyaikojen lyhentäminen kohti hallitusohjelmassa asetettua kuukauden käsittelyaikatavoitetta työlupien osalta sekä erityisasiantuntijoiden ja kasvuyrittäjien sekä heidän perheenjäsentensä osalta kahden viikon käsittelyaikaa. Konkreettisia indikaattoreita lupa- ja kansalaisuusprosessien toiminnan tehostumiselle ovat kustannusvastaavuuden nousu, päätös/htv-suhteen kasvaminen ja hakemusruuhkien purkaminen. Yksikössä panostetaan tuottavuuden ja kustannusvastaavuuden parantamiseen muutosjohtamisen keinoin, tiedolla johtamista parantamalla ja automaatiota täysimääräisesti hyödyntämällä. Kehittämistyötä ja prosessien sujuvoittamista tehdään vahvasti Lupa22 hankkeen kanssa yhteistyössä.

Vastaanoton kapasiteettia sopeutetaan vastaanoton piirissä olevien lukumäärän mukaan alaspäin tai ylöspäin ja käyttöaste pyritään ylläpitämään 75 %:n tasolla. Kauttakulku vastaanottokeskuksissa (Transit-VOK) pidetään valmiussyistä normaalitilanteessa pienempää käyttöastetta. Vuoden 2022 aikana käyttöasteet ovat tilapäisesti olleet korkeammat, mutta tilanne pyritään vakiinnuttamaan asiakasmäärää vastaaviksi.

Aikuisten ja perheiden vastaanottokeskustoiminta pyritään kilpailuttamaan vuosina 2022 ja 2023. Luodaan ja avataan dynaaminen hankintajärjestely kilpailutuksen toteuttamiseksi. Ukrainan sodan vuoksi tilapäistä suojelua hakevien majoittamiseksi on jouduttu tekemään suorahankintaa ennakoimattoman ja äkillisen kiireen vuoksi, mutta uusia vastaanottokeskuksia perustetaan vuoden aikana myös kilpailutuksen kautta.

Suunnittelukaudella vastaanottojärjestelmän valmiutta pidetään yllä ja samalla varaudutaan kapasiteetin kasvattamiseen lisäämällä tarpeen mukaan paikkoja toiminnassa olevissa keskuksissa ja/tai perustamalla uusia keskuksia tai vähentämään kapasiteettia hakijamäärän kehittymisen mukaan. Valmiussyistä ylläpidetään myös suunnitelmia järjestelykeskuksista, väliaikaismajoitusyksiköistä ja hätämajoituspaikoista. Ulkomaalaisten säilöönottokapasiteetti pidetään nykyisellä 109 petipaikan tasolla ja pääkaupunkiseudun korvaavan säilöönottoyksikön suunnittelua viedään eteenpäin.

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä järjestää ihmiskaupan uhrien auttamistoimet ja palvelut laadukkaasti sekä tarjoaa sidosryhmille asiantuntijaosaamista maanlaajuisesti ja tuottaa tietoa ihmiskaupasta ilmiönä sekä seuraa kehitystä. Auttamisjärjestelmä tarkastelee jatkuvasti toimintatapojaan ja uudistaa niitä sekä hyödyntää sidosryhmäyhteistyötä ja pyrkii näin tehostamaan edelleen toimintaansa.

Vapaaehtoisen paluun viestintää ja toimintoja pyritään kehittämään niin, että asiakkaita pystyttäisiin paremmin tukemaan tiedonsaannissa ja kestävässä uudelleenkotoutumisessa. Yhteistyötä tehdään niin vastaanottokeskusten, turvapaikkapäätöksen jälkeisen ilman oleskelulupaa maahan jääneiden asiakkaiden ja heidän sidosryhmiensä kuin erilaisten viranomaisten kanssa. Hankkeilla pyritään myös parantamaan viraston osaamista keskeisimpien paluumaiden osalta.

Viraston tukipalveluiden palvelukyky ylläpidetään tulosityksiköiden edellyttämällä tasolla. Virasto nostaa maksuliikenteen automaatioastetta HANDI-järjestelmän avulla, mikä yhtenäistää hankinta- ja tilausmenettelyjä ja automatisoi hankinnasta maksuun - prosessia. Tavoitteena on, että viraston laskuista käsitellään 50 % automaattisesti.

Maahanmuuttovirasto keskittyy ennakkoinnin ja resurssisuunnittelun parantamiseen vuoden 2022 aikana kahden erillisen hankkeen voimin:

- Vuoden 2021 lopussa päättyneessä Tulevaisuuden Maahanmuuttovirasto -hankkeessa annettujen toimenpidesuosittelusten täytäntöönpanon avulla Maahanmuuttovirasto pyrkii vuoden 2022 aikana terävöittämään toimintaansa hankkeen kolmessa teemakokonaisuudessa: ennakkoinnissa, vaikuttavuudessa sekä tuottavuudessa. Niin ikään toimeenpanosuositukseen kuuluu mittariston kehittämine vaikuttavuuden ja tuottavuuden osalta, mikä parantaa viraston toiminnan ja toiminnan kehityksen läpinäkyvyyttä ja seuranta.

- Ennakkoinnin ja resurssisuunnittelun hankkeessa on tarkoitus luoda malli, joka saattaa yhteen ennakkoinnin asiamäärien ja päätösmäärien suhteen huomioiden automaation tuoman tuottavuuskehityksen sekä resurssitilanteen reaaliaikaisen maksutulokertymän ja henkilöstöbudjetin valossa. Mallin avulla resursseja pystytään entistä etupainotteisemmin ja ketterämmin kohdentamaan tarpeisiin sekä kauttaaltaan parantamaan viraston toiminnan ja talouden suunnittelua.

Maahanmuuttovirasto viestii SM:n konsernitason viestintästrategian mukaisesti.

3. Tehtävien onnistumisen edellytykset

Maahanmuuttoviraston tärkein voimavara sekä toiminnan tuloksellisuuden edellytys on hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö. Maahanmuuttovirasto huolehtii sisäministeriön konsernistrategian mukaisesti henkilöstönsä hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Maahanmuuttovirasto on kouluttanut viisi virkamiestä työnohjaajiksi, jotka antavat virkatyönsä ohella työnohjausta virastossa. Uusi koulutusryhmä aloittaa vuonna 2022. Virasto valmistelee palkitsemisjärjestelmää, jossa palkkiot, kertapalkkiot ja tulospalkkauksen perusteet määritetään. Palkitsemisjärjestelmä valmistellaan vuodelle 2023 käyttöön otettavaksi.

Automaattisen päätöksenteon mahdollistavan lainsäädännön viivästyminen rajoittaa automatisaation tuottamaa hyötypotentiaalia edelleen vuonna 2022. Tulostavoitteiden saavuttaminen tulee olemaan haastavaa, ja toimivan UMA-järjestelmän ja osa-automaatiokehityksen lisäksi vaatimaan erittäin aktiivista tietoon pohjautuvaa johtamista, uusien käsittelymallien ja toimintatapojen käyttöönottoa, muutoksen seuranta sekä uudenlaista työn organisointia.

Tulostavoitteiden saavuttamisessa on tärkeää varmistaa keskeisen työväliseen ja mahdollistajan, eli UMA-järjestelmän toimivuus ja jatkuva kehittäminen. UMA-järjestelmäkokonaisuuden ylläpito ja jatkokehitys sekä niihin kohdentuva rahoitus, että myös hankintamielessä kilpailutukset, tulee priorisoida riittävän korkealle. Toimivan ja jatkuvasti kehitettävän järjestelmän merkitys automatisaation taustalla tulevaisuudessa vain korostuu entisestään ja ilman jatkuvaa viraston tavoitteiden ja vision mukaista kehittämistä se ei pysy toimintakuntoisena tai tarkoituksenmukaisena. Jos taustalla olevaa arkkitehtuuria ei myös säännöllisesti kehitetä, järjestelmä vanhenee ja riski kokonaisuudistuksen tarpeelle kasvaa.

Laajentuvaan turvapaikanhakijoiden maahantuloon varautumisen kehittäminen edellyttää edelleen laki-, asetus- ja ohjelmamuutoksia, joissa mm. annetaan asianmukaisia välineitä hoitaa nopeasti eskaloituvia ja suurimittakaavaisia kehityksiä, joihin yksin viraston voimavarat eivät riitä.

3.1 Lupa22-hanke

Lupa22-hankkeen tavoitteena on työ- ja opiskeluperusteisten oleskelulupien käsittelyn sujuvoittaminen ja tehostaminen. Keskeisenä mitattavana tavoitteena on tulosohjaajien ja hallituksen asettamien työ- ja opiskeluperusteisten hakemusten käsittelyaikatavoitteiden saavuttaminen kestävästi niin, että käsittelyaikatavoitteissa pysytään myös vuodesta 2022 eteenpäin. Käsittelyaikatavoitteet ovat:

- Erityisasiantuntijoiden oleskelulupahakemukset (ml. perheenjäsenet) 14 vrk
- Kasvuyrittäjien oleskelulupahakemukset (ml. perheenjäsenet) 14 vrk
- Muut työperusteiset oleskelulupahakemukset ja opiskelijan oleskelulupahakemukset (ml. perheenjäsenet) 1 kuukausi

Lupa22-hanke sisältää useita kehittämisalueita. Nämä kehittämisalueet liittyvät mm. johtamiseen, digi- ja prosessikehitykseen, osaamiseen, organisaatiokulttuuriin ja asiakaskokemukseen. Lupa22-hanke liittyy TEM:n asettamaan "Ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyjen kehittämishankkeeseen".

Lupa22-hankkeen etenemisestä raportoidaan säännöllisesti ylijohdajalle, ohjausryhmälle, Luka-johtoryhmälle sekä viraston eri johtoryhmille. Etenemisestä raportoidaan erikseen sovitusti säännöllisesti myös SM:lle, TEM:lle ja TEM-kehittämishankkeelle.

Hankkeen toimikausi oli alun perin 1.2.2021 – 30.6.2022, mutta hankkeen kestoa pidentettiin toukokuussa 3.5.2022 asettamispäätöksellä 31.12.2022 asti. Hanke toteutetaan iteratiivisesti ja vaiheittain, vahvassa yhteistyössä niin lupa- ja kansalaisuusyksikön kuin muidenkin viraston yksiköiden kanssa.

3.2 RRF-hanke

Maahanmuuttovirasto ryhtyi toteuttamaan vuonna 2021 Maailmanluokan automaatiota hyödyntävä digitaalinen infrastruktuuri osajien maahanmuuton tueksi –investointikokonaisuutta Euroopan Unionin elpymisrahaston RRF-rahoituksella. Investointikokonaisuudella edistetään Suomen pärjäämistä globaalissa kilpailussa osaajista, yritys- ja innovaatiotoiminnan kansainvälistymistä ja investointien saamista Suomeen. Digitaalisen infrastruktuurin investointikokonaisuuden päätavoitteena on automaatiota hyödyntävä ja asiakaslähtöinen kokonaisprosessi, jossa työ- ja koulutusperusteisen lupaprosessin läpimenoaika on lyhentynyt merkittävästi nykyisestä.

Suunnitelman mukaiset tavoitteet investointikokonaisuudessa ovat:

- Erityisasiantuntijoiden, kasvuyrittäjien ja heidän perheenjäsentensä pikakäsitteilyajan kuuluvien oleskelulupahakemuksien keskimääräinen käsittelyaika 14 vrk.
- Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupien keskimääräinen käsittelyaika 30 vrk.

RRF-rahoitteisen kehittämistyön tavoitteena on tehostaa työ- ja opiskeluperustaisia oleskelulupa-asioita keventämällä prosessia ja lyhentämällä käsittelyaikoja uudistuvan lainsäädännön, tietojärjestelmäkehitystyön, automaation sekä uusien tiedonsiirtoliittymien avulla.

2021 RRF:n keskeiset-resurssit sijoituivat Lupa- ja kansalaisuusyksikön Automaatio ja prosessikehitys-tulosalueelle ja Teknologia- ja digitalisaatioyksikön Kehitys-vastuualueelle. 2021 RRF-rahoituksella käynnistetyt kehityskokonaisuudet keskittyivät ns. Tutkija- ja opiskelijalain (719) muutosten aiheuttamiin kehittämistarpeisiin, lupaprosessien sähköisiin asiointipalveluihin, prosessiautomaatioon ja itsepalvelun kehittämiseen.

Kehittämistoimia jatketaan vuoden 2022 aikana, jolloin RRF:n keskeiset resurssit painottuvat Lupa- ja kansalaisuusyksikön Automaatio- ja prosessikehitys-tulosalueelle, Teknologia- ja digitalisaatioyksikön Kehityksen tulosalueelle ja Asiakkuus ja viestintäyksikköön.

RRF-rahoitteisten kehittämistoimien etenemisestä raportoidaan säännöllisesti RRF-linjauksryhmälle, johtoryhmälle, TEM:lle ja Valtiokonttorille.

RRF-rahoituksen toimikausi ajoittuu vuosille 2021-2024.

3.3. Ennakoinnin ja resurssisuunnittelun hanke (SEER)

Aikavälillä 1.6.2021-31.12.2022 toteutettavan AMIF-rahoitteisen SEER-hankkeen tavoitteena on luoda suunnittelun ja tiedolla johtamisen tueksi business intelligence (BI) -pohjaisia ennakkointimalleja. Hankkeen puitteissa tehdään määrärahatilanteen, menojen ja tulojen sekä asiamäärien arviointia eri prosesseissa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tekemisen painopisteenä on tilastotietojen ja asiantuntijatiedon yhdistäminen ja jalostaminen analyysityökaluksi. Hanke koskettaa koko Maahanmuuttovirastoa ja tukee vahvasti viraston strategisten tavoitteiden toteuttamista.

Vuoden 2021 aikana SEER-hankkeessa on toteutettu henkilöstöbudjetin seurannan malli Palkeilta ja rakennettu hankeorganisaatiota rekrytoimalla henkilöstöä toteuttamaan hanketta. Kuluvan vuoden kevättalven ja kevään aikana hankkeessa tehdään työaika-analyysia, valmistellaan päätösmääräennustetta, kartoitetaan hiljaista tietoa, havaintoja ja ennakkointimenetelmiä sekä testataan, pilotoidaan ja kehitetään alustavia ennustemalleja.

Vuoden 2022 kesän aikana toteutetaan automaation hyötypotentiaaliselvitys sekä liitetään se ja hakemusmaksut malliin, joka antaa arvion hakemusmaksukertymästä sekä kuluvana että tulevina vuosina. Kuluvan vuoden syksyllä ennakkointimalli viimeistellään ja otetaan käyttöön, malliin lisätään resurssisuunnittelu, valmistelleen ja järjestetään EU-tason sidosryhmille suunnattu puheenvuoro hankkeesta sekä järjestetään loppuseminaarin, joka päättää hankkeen toiminnallisesti.

3.4. Tulevaisuuden Maahanmuuttovirasto -hankkeen suositusten täytäntöönpano

Tulevaisuuden Maahanmuuttovirasto -hanke perustuu Sisäministeriön 22.11.2020 – 31.12.2021 toteuttamaan hankkeeseen, jossa tutkittiin keinoja selkeyttää kuvaa Suomeen lähivuosiin kohdistuvasta maahanmuutosta ja sen vaikutuksista Suomen maahanmuuttohallintoon, erityisesti Maahanmuuttoviraston toimintaan ja sen resursseihin. Hankkeen tavoitteet jaettiin kolmeen teemakokonaisuuteen: ennakkointi, tuottavuus ja vaikuttavuus.

Ennakoinnin osalta tavoitteena on luoda suunnittelun ja johtamisen tueksi vakiintuneet menettelyt, joilla tuotetaan oikea-aikaisesti mahdollisimman luotettavaa ennakkointitietoa maahanmuutosta ja sitä koskevista yhteiskunnallisista tarpeista. Tavoitteena on luoda keväällä 2022 perusta ennakkointityölle Maahanmuuttoviraston yksiköiden ja muiden virastojen kesken, ja syksyllä 2022 myös muita sidosryhmiä osallistavasti. Ennakointityö toteutetaan asiantuntijaverkostoissa, ja sille perustetaan ohjausryhmä. Asiantuntijatyöryhmien tavoitteena on tuottaa ennakoarvio Suomeen kohdistuvasta maahanmuutosta kyseiseltä vuodelta sekä seuraavilta neljältä vuodelta.

Tuottavuuden osalta tavoitteena on kehittää tuottavuuden mittareita paremmiksi tuottavuuden seurannan ja tiedolla johtamisen välineiksi. Viraston toiminnan ja sen tuottavuuden mittaamisesta suoritetaan nykytilan analyysi kesällä 2022. Analyysin perusteella esitetään toimintatapoihin, seurantaan ja raportointiin sekä tiedolla johtamiseen liittyviä kehitysehdotuksia ja arvio niiden vaikutuksesta viraston tuottavuuteen ja sitä kautta viraston tuloksellisuuden kehittymiseen.

Vaikuttavuuden osalta hankkeen yhteydessä tulee tuottaa uusia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittareita valtion talousarvioesitykseen ja viraston tulossopimukseen

keväällä 2022. Mittareiden kehittäminen on kuitenkin jatkuva iteratiivinen prosessi, jota tullaan tekemään organisoidusti muiden mittariston jatkokehityshankkeiden kanssa (erityisesti SEER-, LUPA22- ja hybridityöhankkeet). Mittareiden kehitystyötä jatketaan eri toimijoiden kanssa yhteismittareiden ja laajempien yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittareiden kehittämiseksi.

4. Sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastussuunnitelma

Maahanmuuttoviraston johto vastaa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä riskienhallinnasta. Johto ja tulosityksiköiden esimiehet vastaavat organisaation toimintaan ja prosesseihin sisältyvistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteistä määritellyn prosessin mukaisesti. Jokainen Maahanmuuttoviraston työntekijä vastaa oman työtehtävänsä osalta siitä, että työ tehdään annettuja määräyksiä ja ohjeita noudattaen. Tavoitteena on, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat osa viraston tavanomaisia suunnittelu-, johtamis- ja toimintaprosesseja.

Maahanmuuttoviraston sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat sisäministeriön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan määräykseen (20.1.2020) sekä sisäministeriön hallinnonalan riskienhallintapolitiikkaan (1.1.2019). Sisäistä valvontaa ohjeistetaan lisäksi viraston sisäisen valvonnan ohjesäännössä, joka on päivitetty 6.4.2021, taloussäännössä (13.8.2018) sekä työjärjestyksessä (22.11.2021), ja sisäistä tarkastusta sisäisen tarkastuksen ohjesäännössä (15.10.2020).

Strategisia riskejä käsitellään viraston johtoryhmässä ja taloudellisia riskejä talousverkostossa. Yksiköissä käydään läpi lain soveltamisohjeita, tietosuojakäytäntöjä sekä toiminta- ja menettelytapoja koskien hätäpoistumisteitä ja uhkaavia tilanteita. Kokousmenettelyissä käydään läpi myös työjärjestykseen, toimenkuviin, esittely- ja päätös-menettelyihin sekä salassa pidettävän aineiston käsittelyyn liittyviä toimintatapoja.

Maahanmuuttoviraston sisäisen valvonnan arvioinnissa hyödynnetään sisäministeriön hallinnonalan yhteistä Granite-järjestelmässä toimivaa sisäisen valvonnan arviointihikkoo. Sisäisen valvonnan tilaa arvioidaan vähintään vuosittain johtoryhmän toimista. Riskienhallinnassa hyödynnetään Granite -järjestelmässä toimivaa kokonaisvaltaista riskienhallintajärjestelmää. Riskienhallinta on jatkuva prosessi ja riskejä tarkastellaan säännöllisesti yksikkötasolla ja johtoryhmässä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma laaditaan vuosittain.

Maahanmuuttovirastossa on laadittu sisäisen tarkastuksen suunnitelma, jolla vahvistetaan sisäisen valvonnan menettelyiden asianmukaisuus ja riittävyys. Viraston sisäinen tarkastaja suoritti vuoden 2021 aikana seuraavat tarkastukset:

- Hankinnat ja sopimukset
- Tilinpäätös 2020
- Henkilöstön tietoturva
- Helsingin säilö
- Oulun VOK
- Toimipisteiden rahakassat
- Turku Turvapaikkayksikkö
- Kuhmo / Lappeenranta
- VOY/Taha Vokkien taloushallinnon prosessi
- Turvatarkastukset toimipisteissä
- Riskiperusteinen käsittely

Tarkastuksien havainnot on käsitelty johtoryhmässä.

Vuoden 2022 tarkastussuunnitelmassa ovat seuraavat tarkastukset:

- Accenture UMA sopimus
- Tilinpäätös 2021
- Joutsenon vastaanottokeskus ja säilö
- Helsingin vastaanottokeskus
- Valmius 2015 kriisin uudistumiseen
- Kamu Chatbot
- Toimipisteiden rahakassat
- Automatiikka
- Virka autojen ajopäiväkirjat
- Osto vastaanottokeskukset
- Kuhmo
- Sivutoimiluvat

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan työryhmä perustettiin vuonna 2021. Työryhmässä on edustus kaikista viraston yksiköistä ja tulosalueista.

Sisäisen valvonnan arvioinnissa ja riskienhallinnassa käyttöönotetun Graniten järjestelmien osalta kehittämistyö jatkuu edelleen.

5. Voimavarat

5.1. Henkilöstö

Maahanmuuttovirastossa on käynnissä laajamittaisen kansalaisuus- ja oleskelulupa-asioiden käsittelyä koskeva prosessiuudistus, jossa keskeinen elementti on automatisaation hyödyntäminen lainsäädännön sallimissa rajoissa sekä osa-automatation potentiaalın hyödyntämistä tukevien toimintatapojen sisäistäminen osaksi viraston kulttuuria. Osa-automatisaation ja sitä hyödyntäen prosessien sujuvoittamisen odotetaan tuovan huomattavaa tehokkuutta ja kustannussäästöjä päätöksentekoon, millä vastataan hakemusmäärän kasvuun. Automatisaatiokehitystä viedään Maahanmuuttovirastossa eteenpäin vuoden 2022 aikana sekä laajentamalla automatisaatiota yhä uusiin osaprosesseihin että muutosjohtamisen ja työtapojen uudistamisen keinoin. Tavoitteena on, että automatisaation tulokset päätöksenteon tehostumisena alkaisivat näkyä vuoden 2022 tuloksellisuudessa. Automatisaation täysimääräinen hyötypotentiaali edellyttää kuitenkin UMA-järjestelmän jatkuvaa ylläpitoa ja kehitystä koko suunnitellukauden ajan, mikä taas edellyttää lisärahoituksen myöntämistä tähän tarkoitukseen.

Vuosien 2022 ja 2023 henkilötyövuosimäärissä on mukana Ukrainasta pakenevien vaikutus resursseihin. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 tapahtuu nykyisillä kehyksillä 213 htv:n vähennys. Vuoteen 2026 vähennys vuodesta 2024 olisi 302 htv:tä (26 %).

Henkilöstö (htv)	2019 (toteuma)	2020 (toteuma)	2021 (toteuma)	2022 (arvio)	2023 (tavoite)	2024 (tavoite)	2025 (tavoite)	2026 (tavoite)
Yhteensä	1039	896	1010	1237	1202	1175(962*)	1090(897*)	1086(873*)
						*13.4.2022 JTS:n mukainen taso		

Virasto tukee henkilöstön jaksamista ja työhyvinvointia sekä osaamisen kehittämistä, mikä osaltaan parantaa henkilöstön pysyvyyttä sekä tukee viraston tuloksellista toimintaa. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ovat työhyvinvoinnin kulmaviä.

Turvapaikanhakijat

Turvapaikkapäätöksenteolle tulee turvata riittävä käsittelijämäärä, jotta vireille tulleet ja tulevat uudet turvapaikkahakemukset pystytään käsittelemään lakisääteisessä kuuden kuukauden enimmäiskäsittelyajassa eikä hakemusten käsittely ala ruuhkautua. Maahanmuuttovirastoa työllistävät edelleen uusintahakemukset ja hallintotuomioistuintien siellä esitetyn uuden selvityksen johdosta Maahanmuuttoviraston käsittelyyn palauttamattomat hakemukset. Turvapaikkahakemusten käsittely vaatii ihmistyötä, jota ei voida automaatiolla korvata. Turvapaikkahakemusten profiili on muuttunut aiemmasta sillä tavoin, että käsittelyssä olevat asiat ovat keskimäärin haastavia ja aikaa vieviä. Hallitusohjelmassa edellytetään sujuvaa ja perusoikeuksien toteutumisen varmistavaa turvapaikkaprosessia, jossa turvapaikkahakemukset käsitellään ilman aiheettomia viivästyksiä yksilöllisessä ja oikeusturvan takaavassa menettelyssä. Hakemusten laadukas käsittely ja hakijan oikeusturvan toteutuminen edellyttää, että esitetyt turvapaikkaperusteet voidaan perusteellisesti arvioida. Turvapaikkapäätöksenteon riittävää ja pysyvää resursointia tukevat sisäministeriön v. 2019 tilaamassa OWAL Groupin ja valtioneuvoston vuonna 2021 tilaamassa TEAS:in selvityksessä annetut suositukset.

Ukrainan sodan vuoksi tilapäistä suojelua hakevien hakemukset käsitellään ilman viivästystä ja käsittelyn sujuvuus on keskeinen prioriteetti.

Vastaanottoyksikkö vastaa vastaanottojärjestelmän suunnittelusta, ohjauksesta, valvonnasta, kapasiteetin optimoinnista ja varautumisesta. Sen osana toimivat myös Helsingin, Joutsenon ja Oulun vastaanottokeskukset sekä Joutsenon ja Helsingin säilönnötoyksiköt. Lisäksi Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä toimii Joutsenon vastaanottokeskuksessa. Viraston alenevan määräraha-kehityksen johdosta vastaanottoyksikön toimintaa joudutaan tarkastelemaan ja kehittämään, mutta samalla on myös varauduttava toiminnan nopeaan skaalaamiseen ylöspäin mahdollisen laajamittaisen maahantulon tilanteessa, kuten on käynyt nyt Ukrainan sodan aiheuttaman kansainvälistä suojelua hakevien määrän nopeasti ja voimakkaasti kasvettua.

Oleskelulupa- ja kansalaisuushakemukset

Maahanmuuttoviraston rahoituksesta noin 30 % katetaan hakemusten käsittelymaksuilla. Kaikissa hakemustyypeissä ei käsittelymaksuissa kuitenkaan ole mahdollista päästä omakustannushinnan tasolle, minkä vuoksi myös lupa-asioiden lisäresursointi valtion talousarviosta on tarpeen koko suunnittelukaudella. Vuonna 2021 maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 78 %. Vuoden 2022 tavoitteena on kustannusvastaavuuden parantaminen entisestään.

Yksikön henkilöstön määrä kasvoi vuodesta 2020 noin 45 henkilötyövuodella (toteutunut htv 2020: 320 ja 2021: 375), vaikka alkuvuosi 2021 toimittiinkin merkittävällä vajauksella suunniteltuun henkilöstöraamiin (388) verrattuna. Resurssihaasteet, suuret rekrytoinnit ja niiden valmisteluun kulunut aika haastoi yksikön tuottavuuskehitystä. Lupa- ja kansalaisuusyksikön vastuulle kuuluvat asiat lisääntyivät merkittävästi vuonna 2021; kansalaisuusasiat noin 20 % ja oleskelulupa-asiat noin 24 %. Hakemusmäärien voinakoida kasvavan yhä jatkossakin. Tulos- ja käsittelyaikatavoitteissa onnistuminen vuonna 2022 edellyttääkin riittävän henkilöstön turvaamisen lisäksi prosessien merkittävää edelleen kehittämistä, automaation täysimääräistä hyödyntämistä ja entistä sujuvampia työtapoja. Yksikön kehittämistoimet vuodelle 2022 liittyvät vahvasti automaation hyödyntämisen ja lisäämisen lisäksi mm. kevennettyjen käsittelymallien käyttöönottoon, työn organisoimisen muutoksiin, tiedolla johtamisen kehittämiseen ja henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen.

5.2. Talous

Vuoden 2022 talousarviossa toimintamenomomentille 26.40.01 Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (srm2v) on budjetoitu 65,367 milj. euroa, josta 65,117 milj. euroa on Maahanmuuttoviraston käytettävissä ja 250 000 euroa Sisäministeriön käytössä. Lisäksi vuoden 2021 määrärahoja siirtyi vuodelle 2022 noin 28,034 milj. euroa. Siirtyvä erä on kohdennettu pääasiassa henkilöstömenoihin ja ICT-menoihin. Siirtyvä erä mahdollisti sen, että viraston htv-määrä on suurempi kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2022 aikana Maahanmuuttovirastolle arvioidaan kertyvän tuottoja hakemusmaksuista ja yhteisrahoitteisista hankkeista noin 27,7 miljoonaa euroa. Tällä rahoituksella Maahanmuuttoviraston kattaa vuoden 2022 aikana syntyvät n. 111,3 milj. euron kulut. Lisäksi hallituksen esityksessä eduskunnalle vuoden 2022 toiseksi lisätalousarvioksi esitetään toimintamenomomentille 9,4 milj. euron lisämäärärahoja johtuen pääosin (7,2 milj. eur) Ukrainan sodan aiheuttamista lisäkustannuksista.

Maahanmuuttoviraston sisäinen budjetti 2022

	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	Henkilöstökulut	Matkakulut	Muut kulut	Palveluiden ostot	Vuokrat	Tuotot	Kaikki yhteensä
Yksikkö								
Johto	1 400	490 000	14 700		53 200	1 000		560 300
Johdon tuki	6 500	541 954	38 800	3 770	68 950	2 500		662 474
Mahdollistaja palvelut	200	214 904	7 500		200			222 804
Kanslia	1 200	2 503 819	15 100	132 000	1 788 006	150	- 40 000	4 400 275
Hallinto	346 395	3 046 074	58 784	99 600	3 231 386	66 495	- 167 000	6 681 734
Asiakkuus- ja viestintä	16 215	2 308 919	15 000	27 320	561 850			2 929 304
Oikeus- ja maatietopalvelu	46 000	4 078 346	132 000		278 850	2 000	- 667 500	3 869 696
Teknologia- ja digitaalisatoyksikkö	47 050	3 557 859	67 500	111 000	20 470 009	464 500		24 717 918
Lupa- ja kansalaisuusyksikkö	8 100	22 623 928	50 500	19 500	1 213 100	7 400	- 25 000 000	- 1 077 472
Turvapaikkayksikkö	7 600	132 167 52	223 000	10 000	1 204 250	8 500	- 1 487 403	13 182 699
Vastaanottoyksikkö	3 800	1 975 932	172 000	33 600	775 080	24 000	- 156 426	2 827 986
Helsingin vastaanottokeskus	210 100	4 336 851	35 300	31 300	728 550	7 800		5 349 901
Joutsenon vastaanottokeskus	90 160	3 988 407	51 480	51 360	198 910	90 000	- 154 064	4 316 252
Oulun vastaanottokeskus	88 350	2 275 246	12 400	23 500	68 750	51 700		2 519 946
Toimitilat sis.vokit	446 500				2 943 877	9 089 094		12 479 471
Kaikki yhteensä	1 319 570	65 158 990	894 064	542 950	33 584 968	9 815 139	- 27 672 393	83 643 288

*) ilman LTAE II 9,4 milj. eur

Maahanmuuttovirasto esitti kehyksiin 2023-2026 osana julkisen talouden suunnitelmaa, että momentin tasoa tarkennetaan viraston lakisäätelien tehtävien hoitamiseksi. Vuosille 2023-2026 esitettiin 17,8-21,7 milj. euron suuruista lisäyksiä, joilla turvataisiin viraston päätöksentekokyky sekä varmistettaisiin UMA-kehityksen jatkuvuus. Kehyspäätöksessä saatiin vuosille 2023-2026 4,6 – 9,0 milj. euron lisäykset, jotka kohdistuivat pääosin ICT-kehittämiseen. Lisäksi kehyspäätöksessä saatiin Ukrainan tilanteesta johtuvia lisämäärärahoja vuodelle 2023 6,1 milj. euroa.

Kehyspäätöksessä näkyy teknisenä lisäyksenä pääkaupunkiseudun säilöönottoyksikön perustamiseen myönnetyn määrärahan palauttaminen vuodesta 2024

eteenpäin hankkeen viivästyttyä. Vuosille 2023 – 2024 Maahanmuuttovirastolle on myönnetty Euroopan Unionin elpymisrahastosta RRF-rahoitusta (Maailmanluokan automaatiota hyödyntävä digitaalinen infrastruktuuri osaajien maahanmuuton tueksi). Rahoitus tulee kuitenkin hakea vuosittain talousarvioprosessissa, minkä vuoksi se näkyy myös JTS-esityksessä.

26.40.01 JTS-esitys 2023-2026 (1 000 €)	TA2022	2023	2024	2025	2026
TA/peruslaskelma ed. kehyspäätös	65 367	47 697	47 897	48 187	48 187
Ukrainasta pakenevien vastaanottomenot	7 184 *)	6 142			
Henkilöstöressurit		1 750	900		
Maailmanluokan automaatiota hyödyntävä digitaalinen infrastruktuuri osaajien maahanmuuton tueksi (RRF pilari3)	210 *)	3 800	2 000		
EU tietojärjestelmien yhteentoimivuus (interoperability -hanke)		1 467	1 267	324	90
Rajanylitystietojärjestelmän (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) käyttöönotosta aiheutuvat kustannukset		1 009	292	292	292
Henkilötunnusten uudistamista koskeva lainsäädäntö (HETU)	1 559 *)				
Pääkaupunkiseudun säilöhanke siirtyminen			300	3 100	3 100
Muut muutokset	441 *)	938	938	938	1 138
Kehyspäätös 13.4.2022		62 803	53 594	52 841	52 807

*) Hallituksen esitys eduskunnalle 25.5. LTAE II 2022

Momentilla 26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (srm 2v), on käytettävissä vuoden 2022 talousarviossa 71 236 000 euroa. Lisäksi on esitetty lisämäärärahaa Ukrainasta pakenevien vastaanottomenoihin. Vastaanoton piirissä olevien määrän ennakoitiin vielä ennen Ukrainan sotaa vähenevän vuoteen 2023 asti ja vakiintuvan sitten keskimäärin 4 000 vastaanoton piirissä olevaan. Nyt kansainvälistä suojelua hakevien määrä on merkittävästi kasvanut ja tätä vastaavasti määrärahojen määrää on lisätty vuosille 2023-2026.

26.40.21 JTS-esitys 2023-2026 (1 000 €)	TA2022	2023	2024	2025	2026
TA/peruslaskelma ed. kehyspäättös	71 236	70 349	71 402	63 642	63 642
Ukrainasta pakenevien vastaanottomenot	400 216 *)	399 190	133 290	35 520	24 380
Muut muutokset		- 7 095	- 5 645		
Kehyspäättös 13.4.2022		462 444	199 047	99 162	88 022

*) Hallituksen esitys eduskunnalle 25.5. LTAE II 2022

Momentilla 26.40.22 Vapaaehtoinen paluu (srm 2v) on käytettävissä vuoden 2022 talousarviossa 2 318 000 euroa. Vapaaehtoisesti palaavien määrä on laskenut jatkuvasti, mutta koronatilanteen hellittäessä paluun suosio saattaa kääntyä kasvuun.

26.40.22 JTS-esitys 2023-2026 (1 000 €)	TA2022	2023	2024	2025	2026
TA/peruslaskelma ed. kehyspäättös	2 318	2 318	2 318	2 318	2 318
Kehyspäättös 13.4.2022		2 318	2 318	2 318	2 318

Momentilla 26.40.63 Vastaanotto toiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arv) on käytettävissä vuoden 2022 talousarviossa 21 428 000 euroa. Lisäksi on esitetty lisämäärärahaa Ukrainasta pakenevien vastaanottomenoihin. Vastaanoton piirissä olevien turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua hakeneiden ja saavien määrän lisääntyminen näkyy luonnollisesti myös vastaanottorahan tarpeen voimakkaana kasvuna lähivuosina.

26.40.63 JTS-esitys 2023-2026 (1 000 €)	TA2022	2023	2024	2025	2026
TA/peruslaskelma ed. kehyspäättös	21 428	20 628	19 225	19 225	19 225
Ukrainasta pakenevien vastaanottomenot	95 157 *)	88 320	27 480	2 595	
Kehyspäättös 13.4.2022		108 948	46 705	21 820	19 225

*) Hallituksen esitys eduskunnalle 25.5. LTAE II 2022

6. Sisäministeriön hallinnonalan konsernistrategia

Sisäministeriön visio on, että Suomi on maailman turvallisin maa. Turvallisuusviranomaisilla on ratkaiseva merkitys sisäiselle turvallisuudelle onnettomuuksien, häiriöiden ja rikosten sattuessa. Viranomaisten toiminnalla varmistetaan, että ihmiset voivat luottaa yhteiskunnan apuun näiden uhkien kohdatessa. Lisäksi turvallisuusviranomaisilla on tärkeä rooli uhkien ennalta ehkäisyssä. Sisäasiainhallinnon konsernistrategia ja ennen kaikkea sitä toimeenpaneva ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö huolehtivat osaltaan siitä, että turvallisuusviranomaisten ja maahanmuuttohallinnon palvelut tuotetaan Suomessa siten, että ihmiset saavat tarvitsemansa avun koko maassa nopeasti, tehokkaasti ja yhdenvertaisesti.

Sisäministeriön konsernistrategia sisältää neljä tavoitetta, joiden tarkoituksena on ohjata toimintaamme pitkäjänteisesti yli hallituskausien ja selkeyttää sisäasiainhallinnon roolia usean toimijan vastuulla olevassa sisäisen turvallisuuden ylläpitämisessä.

Konsernistrategian tavoitteet ovat:

1. Turvallisuuden tunne on korkea kaikissa väestöryhmissä
2. Ihmiset, ympäristö ja omaisuus ovat turvassa
3. Kansallisen turvallisuuden uhat sekä vakavat häiriöt torjutaan
4. Maahanmuutolla rakennetaan kestävää Suomea

Strategiaa toteutetaan seuraavasti:

1. Turvallisuuden tunne on korkea kaikissa väestöryhmissä
Ylläpidämme korkeaa luottamusta viranomaisiin, ja vahvistamme sitä niillä, joilla se on heikko.
Olemme enemmän näkyvissä ja saavutettavissa fyysisesti ja virtuaalisesti myös heikomman palvelutason alueilla.
Viestimme avoimesti, oikea-aikaisesti, saavutettavasti ja osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun.

2. Ihmiset, ympäristö ja omaisuus ovat turvassa
Ennakoimme ja ennalta ehkäisemme turvallisuusuhkia laajalla yhteistyöllä ja edistämme ihmisten kykyä toimia onnettomuuksissa ja häiriötilanteissa.
Estämme turvallisuusongelmien kasautumista samoille ihmisille, ryhmille tai alueille.
Hälytyspalvelumme toimivat ja apua on saatavilla nopeasti.
Ennalta estämme, paljastamme ja selvitämme rikoksia tehokkaasti ja tuloksellisesti.
Pienennämme hiilijalanjälkeämme ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja teemme aktiivisia toimia ilmastonmuutokseen varautumiseksi sekä sopeutumiseksi

3. Kansallisen turvallisuuden uhat sekä vakavat häiriöt torjutaan
Havaitsemme ja torjumme kansallisen turvallisuuden uhat oikea-aikaisesti.
Olemme varautuneet häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin valtakunnallisesti.
Yhteensovitamme siviilivalmiutta.
Kehitämme laaja-alaista yhteistyötä uhkien torjumiseksi.
Huolehdimme valtakunnan rajojen turvallisuudesta ja koskemattomuudesta.

4. Maahanmuutolla rakennetaan kestävää Suomea
Maahanmuuttopolitiikalla edistämme yhteiskunnan elinvoimaisuutta.
Avoimella, osallistavalla ja ennakoivalla maahanmuuttopolitiikalla edistämme hyviä väestösuhteita ja vähennämme polarisaatiota.
Sujuvat, oikeudenmukaiset ja yksilölliset maahanmuuttohallinnon palvelut vastaavat yhteiskunnan ja asiakkaiden tarpeisiin.
Ehkäisemme ilman oleskeluoikeutta maassa olevien hyväksikäyttöä ja ihmiskauppaa sekä heihin liittyvän varjoyhteiskunnan syntymistä.

Aktiivinen EU- ja kansainvälinen toiminta sekä yhteistyö vahvistavat strategisten tavoitteiden saavuttamista
Vaikutamme EU- ja kansainvälisellä toiminnalla vahvemmin terrorismin, kansainvälisen rikollisuuden ja hallitsemattoman muuttoliikkeen ehkäisyyn
Mahdollistamme sisäasiainhallinnon asiantuntijoiden lähettämisen laaja-alaaisesti EU ja KV -tehtäviin.
Tuemme hallinnonalan kansainvälisellä toiminnalla tehokkaammin kansallisia järjestelyjä ja suorituskykyjä.
Parannamme kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen kykyämme
Hyödynnämme tehokkaammin EU-rahoitusta sisäasiainhallinnon viranomaisten suorituskyvyn kehittämisessä.

Maahanmuutto vaikuttaa yhteiskuntaamme monin eri tavoin. Varmistamme osaltamme, että Suomi on kansainvälisten osajien näkökulmasta vetovoimainen maa tehdä työtä. On tärkeää varmistaa myös kansainvälisen suojelun hakemiseen liittyvien menettelyjen oikeudenmukaisuus ja sujuvuus.

Laittoman maahantulon torjunnan tavoitteena on se, että kykenemme ennalta estämään ja paljastamaan Suomeen suuntautuvaa laitonta maahantuloa ja sen järjestämistä.

Torjumme myös laitonta maassa oloa, ihmiskauppaa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta. Laittomasti maassa oleskelevilla ihmisillä on erityisen suuri riski syrjäytyä ja joutua rikollisryhmien hyväksikäyttämäksi tai ajautua tekemään rikoksia.

Hyvinvoiva, ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon
Olemme vastuullinen työnantaja ja johdamme henkilöstöä osallistavasti ja vastuullisesti
Varmistamme strategian toimeenpanon edellyttämän riittävän henkilöstön
Kehitämme osaamista strategia- ja tulevaisuuslähtöisesti ja tuemme henkilöstön liikkuvuutta
Tuemme monimuotoisten työnteontapojen kehittämistä sekä monipaikaista työntekoa
Varmistamme henkilöstölle terveelliset työtilat ja uudenaikaiset työvälineet sekä otamme käyttöön teknologian tarjoamat mahdollisuudet
Edistämme henkilöstön monimuotoisuutta

Hyvinvoiva, ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö on strategian tärkein mahdollistaja. Ilman riittävää henkilöstöä tavoitteiden toteutuminen on uhattuna. Meidän on huolehdittava myös siitä, että osaamisemme on ajan tasalla, ja että meillä on terveelliset ja turvalliset toimitilat sekä ajanmukaiset työvälineet.

7. Maahanmuuttoviraston tulossopimus 2022-2026

Vuosille 2022-2026 neuvotellussa Maahanmuuttoviraston sekä sisäministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön välisessä tulossopimuksessa on edellisvuoteen nähden konkreettisesti hallitusohjelmasta johdettujen tulostavoitteiden johdonmukaista toteuttamista ja seuranta konkreettisten toiminnallisten tulostavoitteiden sekä mitattavissa olevien indikaattoreiden avulla. Sekä toiminnallisten tulostavoitteiden että indikaattoreiden määrä on kasvanut edellisvuoteen nähden. Toisaalta tulkinnanvaraisista tai epäselvistä tavoitteista ja indikaattoreista on pyritty eroon.

Maahanmuuttoviraston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden painoarvo tulossopimuksessa on kasvanut entisestään. Yhtäältä tulossopimuksessa avataan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden merkitystä sekä osa-alueita, joista se koostuu. Näitä tekijöitä ovat toiminnan lainmukaisuus ja korkea laatu sekä prosessien sujuvuus. Toisaalta asetetaan konkreettisia tavoitteita. Erityisesti asiakaspalvelun ja sen kehittämisen merkitys korostuu entistä enemmän.

Työhyvinvointi ja henkilöstön osaamisen kehittäminen tunnustetaan tulostavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisinä osa-alueina, joita seurataan ja kehitetään. Niin ikään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen niin työntekijöiden kuin asiakkaiden keskuudessa ovat keskeisiä tavoitteita, jotka kuvaavat viraston ja hallinnonalan arvoja.

Varautuminen ja ennakointi tukevat taloudellisesti tarkoituksenmukaista toimintaa, jossa optimoidaan esimerkiksi vastaanottokapasiteetti, mutta säilytetään valmius tarvittaessa nostaa kapasiteettia ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Toiminnan tuloksellisuuden tavoitteet korostuvan maksullisen toiminnan kustannusvastaavuudessa ja hakemusten käsittelyajoissa. Maksullisessa toiminnassa tavoitteena on

kustannusvastaavuuden parantaminen: 75 %:n kokonaiskustannusvastaavuus, 100 % kustannusvastaavuus työperusteisten hakemusten osalta ja 70 % opiskeluperusteisissa.

Hakemusten käsittelyaikojen osalta tavoitekäsittelyajat kiristyivät edellisvuodesta kohti hallituskauden loppuun mennessä saavutettavia tavoitteita. Tavoitteena on erityisasi-
antuntijoiden ja kasvuyrittäjien sekä näiden perheenjäsenten osalta kahden viikon kä-
sittelyaika ja muiden työ- ja opiskeluperusteisten sekä näiden perheenjäsenten hake-
musten osalta vuonna 2022 kahden kuukauden enimmäiskäsittelyaika, mikä kiristyy
edelleen hallituskauden loppuun mennessä yhteen kuukauteen. Lisäksi tulossopimuk-
sessa seurataan automaation kehitystä.

Turvapaikkahakemusten osalta tavoitteena on turvapaikkahakemusjonon purkami-
nen vuoden 2022 loppuun mennessä siten, että kuukausitasolla keskimääräinen käsit-
telyaika laskee asteittain vuoden loppuun mennessä ollen keskimäärin enintään 6 kk
marraskuussa 2022. Lisäksi seurataan lain määräämässä käsittelyajassa 6 kk, 15 kk, 18
kk, 21 kk pysymistä.

Edelleen päätöksenteossa säilytetään korkea taso. Tavoitteena on, että hallintotuo-
mioistuin palauttaa laintulkinta- ja menettelyvirheen johdosta alle 3 % tapauksista ja
erilaisen tosiasiaharkinnan johdosta alle 5 % tapauksista, joista on valitettu.

Kestävän kehityksen sekä Suomen hiilineutraaliuden ja ilmastonmuutoksen torjunnan
tavoitteita edistetään tulossopimuksessa seuraamalla viraston hiilijalanjäljen pienene-
mistä ja raportoimalla hiilijalanjäljen pienentämiseksi tehdyistä toimenpiteistä. Virasto
on tulossopimuksessa sitoutunut valmistelemaan kestävän kehityksen sitoumuksen. Vi-
rasto on suunnitellut korvaavansa sen vastuullisuussuunnitelmalla, joka kattaa kestä-
vän kehityksen sitoumuksen elementtejä.

Viraston tulossopimuksen tavoitteet on jalkautettu edelleen yksiköiden tulossopimuk-
siin siten, että eri yksiköiden työpanoksen merkitys myös tukityön muodossa on tunnis-
tettu eri tavoitteiden kohdalla. Yksikkökohtaisten tulossopimusten tavoitteet on vyöry-
tetty edelleen tulosalue- ja tiimitasolle ja sieltä edelleen yksittäisten työntekijöiden tu-
lostavoitteiksi.

Maahanmuuttoviraston tulossopimus 2022-2026

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
Maailman paras julkinen hallinto		Päätavoite: Maahanmuuttovirasto on luotettava ja tulokellinen lupaviranomainen, jolla on laaja-alainen yhteiskunnallinen palvelutehtävä. Virasto edistää tavoitteen toteutumista muutosjohtamisen keinoin.	Maahanmuuttovirasto kehittää helmikuun 2022 loppuun mennessä määritelmät indekseille koskien keskeisimpiä tulostavoitteita. Toimintatapojen ja -prosessien muutoksessa onnistuminen arviointi toteutetaan itsearviointina Migri-SM-TEM, asteikko 1-5, tavoitetaso: 4
Turvallinen oikeusvaltio Suomi Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi		1.1. Lupaprosessien tehostuessa viraston tuottavuus ja kustannusvastaavuus kehittyvät: kustannusvastaavuus työperusteisessa luvissa vuonna 2022 on 100 %. 1.2. Vuoden 2022 loppuun mennessä hakemukset käsitellään tavoiteajoissa. 1.3. Kansalaisuushakemusten, EU-rekisteröintien ja Brexit-hakemusten ruuhka on purettu vuoden 2022 loppuun mennessä.	1.1.1 Kustannusvastaavuus: kokonaiskustannusvastaavuus 75 % TAE 2022 mukaisesti. - Työperusteiset 100 % vuonna 2022 - Opiskeluperusteiset 70 % vuonna 2022 (v. 2020 67 %) (huomioiden mahdolliset muutokset hakemusmaksuissa) 1.1.2 Kokonaistulos pts/htv paranee 20 % (v. 2021: 150 pts/htv) 1.1.3. Päätöstä/htv lupaprosesseittain. Prosessit: - TTOL - Erityisasiantuntijat - Kasvuyrittäjät - Yrittäjät - Opiskelu - Tutkijat - EU-rekisteröinnit - Kansalaisuus 1.2. Enimmäiskäsittelyaikatavoitteet (ks. taulukko tulossopimuksen lopussa) 1.3. Ruuhkan purun etenemisen seuranta

Sisäministeriö

2 (10)

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi		<p>2. Oleskelulupa- ja kansalaisuusprosessit ovat asiakaslähtöisiä ja laadukkaita ja mahdollisimman pitkälle automatisoituja. Hakemukset käsitellään niille asetetuissa tavoiteajoissa.</p> <p>Virasto varmistaa Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen "Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta", vaatimukset huomioiden."</p>	<p>2.1.Enimmäiskäsittelyaikatavoitteet (ks. taulukko tulossopimuksen lopussa):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työlupa (TTOL) myös jatko, Migrin käsittelyaika 30 vrk - Erityisasiantuntija ja kasvuyrittäjä sekä näiden perheenjäsenet 14 vrk (myös jatkoluvat) - Muut työperusteiset, opiskelu ja sekä näiden perheenjäsenet ja kausityötodistukset 60 vrk (myös jatkoluvat) - Perhe 230 (pl. edellä mainitut), jatko 90 vrk (pl. edellä mainitut) - Kansalaisuushakemus 1 v. <p>2.2. Laatukriteerit: HAO:n palautukset alle 3 % laintulkinta- tai menettelytapavirheiden johdosta, 5 % erilaisen tosiasiaharkinnan johdosta</p> <p>2.3. Työ- ja opiskeluhakemuksista käsitellään vähintään 80 % kevennetyssä menettelyssä (= hakemus ratkaistaan pääasiassa viranomaisrekistereistä saatavilla tiedoilla). EU-kansalaisten rekisteröinneistä 80 % saa päätöksen asiakaspalvelutiskillä tai 2 vrk:n kuluessa asioinnista.</p> <p>2.4. UMA pts / käsittelijä / työpäivä keskimäärin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TTOL - Erityisasiantuntijat - Kasvuyrittäjät - Yrittäjät - Opiskelu - Tutkijat - EU-rekisteröinnit - Kansalaisuus <p>2.6. Automatisoitujen prosessien piirissä olevien asioiden määrä päätöksissä</p> <p>2.7. Automaatioaste</p>

Sisäministeriö

3 (10)

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
			<p>2.8. Automaation laatu ts. virhemarginaali korkeintaan 3 % prosesseittain</p> <p>2.9. Sähköisesti vireytettyjen asioiden osuus</p>
<p>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</p>		<p>3.1. Kansainvälisen suojelun hakemukset käsitellään kuudessa kuukaudessa (HO-kirjaus) yksilöllisesti kv. ja EU-oikeuden velvoitteiden mukaisesti. Menettelyssä taataan oikeusturva, noudatetaan palautuskieltoa ja edistetään lapsen etua. Maahanmuuttovirasto parantaa kykyään hankkia kaikki kansainvälisen suojelun kannalta olennaiset selvitykset.</p> <p>3.2. Turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmä toimii taloudellisesti, laadukkaasti ja varhaista kotoutumista edistäen.</p>	<p>3.1.1. Turvapaikkapäätösten pysyvyys muutoksenhaussa: valitustuomioistuimista palautettujen päätösten osuus alle 3 % laintulkinta- tai menettelytapavirheiden johdosta, 5 % erilaisen tosiasiaharkinnan johdosta</p> <p>3.1.2. Turvapaikkahakemusjonon purkaminen vuoden 2022 loppuun mennessä siten, että kuukausitasolla keskimääräinen käsittelyaika laskee asteittain vuoden loppuun mennessä ollen keskimäärin enintään 6 kk marraskuussa 2022. Seurataan lain määräämässä käsittelyajassa 6 kk, 15 kk, 18 kk, 21 kk pysymistä: prosentuaalinen onnistuminen.</p> <p>3.2.1. Vastaanottokeskusten keskimääräinen käyttöaste 75 % (pl. säilöönottoyksiköt).</p> <p>3.2.2. Majoitusvuorokauden hinta korkeintaan 50 €/vrk (sis. alv).</p> <p>3.2.3. Laadukas vastaanotto: Maahanmuuttoviraston ja ylimpien oikeusvalvojien langettavat päätökset vastaanottoa koskeviin kanteluihin, tavoite 0.</p> <p>3.2.4. Vastaanottojärjestelmän valvonnan toimeenpano ja havainnot, mittari: määrällinen ja laadullinen kuvaus valvonnassa tehdyistä toimenpiteistä ja havainnoista (valvontaraportti, laillisuusvalvontaraportti).</p> <p>3.2.5. Suomalaisen yhteiskunnan peruskurssin ohjeistuksen mukainen toteutuminen vastaanottokeskuksissa määrällinen ja laadullinen toteutuminen 100 %</p>

Sisäministeriö

4 (10)

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
Turvallinen oikeusvaltio Suomi		4. Vapaaehtoisen paluun järjestelmää kehitetään ensisijaisena vaihtoehtona turvata kielteisen päätöksen saaneiden maastapoistuminen kestävää paluuta tukien, tavoitteena lisätä vapaaehtoisesti palanneiden suhteellista osuutta.	4.1. Vapaaehtoisesti palanneiden määrä suhteessa kielteisen päätöksen saaneiden palautettujen määrään 4.2. EU:n tuen ja rahoituksen hyödyntäminen vapaaehtoisen paluun kehittämistyössä: mittareina esim. Migrin vapaaehtoisen paluun hankkeet, Frontexin paluuasiantuntijoiden ja muiden tukimuotojen käyttö
Turvallinen oikeusvaltio Suomi Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi		5.1. Asiakaspalvelu on nopeaa ja läpinäkyvää ja osa laadukasta päätöksentekoprosessia. 5.2. Asiakkaiden oikeusturvan toteutuminen taataan viraston sisäisellä laadun ja laillisuuden hallinnalla, joka taataan viraston sisäisen ajantasaisen ohjeistuksen ja koulutuksen sekä systemaattisen valvonnan avulla.	5.1.1. Odotusaika seuraavaan vapaaseen tunnistautumisaikaan, enintään 1 kk 5.1.2. Asiakaspalvelu - asiakastytyväisyyden kehitys (asiakastytyväisyyskysely 3 x /v. vertailu v. 2019, 2020, 2021, 2022) - työnantajille suunnattujen palvelujen tyytyväisyyden mittaaminen 5.1.3 Yhteydenottojen ja palautteiden määrä/asia tai asiakaspolunvaihe 5.1.4 Palautteiden ja "kehitystilausten määrä"/asia tai asiakaspolun vaihe 5.1.5. PUHE4 -keskitetyn neuvontapalvelun vastausprosentti, sähköpostien määrä ja verkkopalvelun määrä 5.1.6. Laatu: laadullinen ja määrällinen seuranta asiakaspalautteista, reklamaatioista ja kanteluista. 5.1.7. Sähköisen asioinnin käyttäminen asioinnin toimenpiteissä, jossa se on mahdollista. Suhteellinen osuus 5.2.1. Laadun hallinta ja sisäinen laillisuusvalvonta: Laadunvalvontametodien jatkuva kehittäminen sekä tarkastuksin ja muilla metodeilla toteutettava laillisuusvalvonta.

Sisäministeriö

5 (10)

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
			<p>Mittari: kuvaus toimenpiteistä, niiden ajantasaisuudesta sekä kattavuudesta sekä laillisuusvalvonnan tarkastusten määrä ja kattavuus.</p> <p>5.2.2. Ulkoinen laillisuusvalvonta: Kanteluista tulevien ylimpien oikeusvalvojen langettavien päätösten määrä ei kasva, Maahanmuuttovirastolle osoitettuihin kanteluihin vastataan määräajassa.</p>
<p>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</p> <p>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</p> <p>Maa ilman paras julkinen hallinto</p>		<p>6.1. Maahanmuuttovirasto on maahanmuuton asiantuntija julkisessa keskustelussa ja viestii luotettavasti ja ajantasaisesti viraston tehtävistä.</p> <p>6.2. Henkilöstön osaaminen vastaa strategisten painopisteiden ja muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksia. Virasto vahvistaa myönteistä työilmapiiriä.</p>	<p>6.1.1. Mainetutkimuksen tulokset: tuloksia saadaan joka vuosi. Laadullinen ja numeerinen arvio</p> <p>6.1.2. Viestinnän vaikuttavuutta/tavoitteissa edistymistä kuvaava mittari: Laadullinen kuvaus onnistumisista</p> <p>6.1.3. Viraston johto on laajasti edustettuna julkisessa keskustelussa: mediaosumien ja blogikirjoitusten määrä</p> <p>6.2.1. Voin oppia ja uudistua työssäni (VM-baro joka toinen vuosi)</p> <p>6.2.2. Koulutukseen käytetyn työajan osuus kokoaanistyöajasta 3-5%</p> <p>6.2.3. Esihenkilötehtävissä olevista yli 90 % on saanut johtamiskoulutusta</p> <p>6.3.1 Työtyytyväisyysindeksi (VM-baro joka toinen vuosi)</p> <p>6.3.2 Tyhy-kyselyn muutoksia koskevien kysymysten keskiarvoindeksi kuvaamaan muutosjohtamista. Tavoite 3 = hyvä (lähtötaso 3.4.)</p> <p>6.3.3. Virasto hakee Hyvän Mielen Työpaikka-merkkiä – indikaattorina merkin saaminen</p>

Sisäministeriö

6 (10)

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
Turvallinen oikeusvaltio Suomi Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi		<p>7. 1. Maahanmuuttovirasto kehittää toimintaansa Ulkl 212 §:ssä säädetyn tehtävän mukaisesti huomioiden erityisesti uhrin näkökulman. Osana yleistä valvontatehtäväänsä Maahanmuuttovirasto valvoo ulkomaalaislaissa säädettyjen velvollisuuksien noudattamista myös työelämän perusoikeuksien toteutumiseksi ja siten työntekijöiden hyväksikäytön ehkäisemiseksi.</p> <p>7.2. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä vastaa palvelutarpeeseen tarjoamalla ihmiskaupan uhreille laadukasta palvelua ja sidosryhmille asiantuntijaosaamista maanlaajuisesti. Maahanmuuttoviraston tuottaa tietoa ihmiskaupasta ilmiönä sekä seuraa kehitystä.</p>	<p>7.1.1. Poliisille, työsuojeluviranomaiselle ja TE-toimistolle tehtyjen valvontailmoitusten määrä ja laatu.</p> <p>7.1.2. Ulkomaalaislain 36 § 4 momentin perusteella tehdyt päätökset + ns. UHKE-päätökset.</p> <p>7.1.3. Migri valmistelee seurantaprosessin, jolla seurataan, lisääntykö UHKE-hakemusten määrä kevyemmän hakemusprosessin myötä.</p> <p>7.2.1. Auttamisjärjestelmän puolivuotiskatsaukset analysoineen.</p> <p>7.2.2. Valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisessa toimintaohjelmassa (2021-2023) Maahanmuuttovirastolle vastuutettujen toimenpiteiden toimeenpano.</p> <p>7.2.3. Auttamisjärjestelmälle saapuvien uusien esitysten käsittelyaika</p>
Turvallinen oikeusvaltio Suomi		8. Virasto tuottaa ajantasaista maahanmuuton tilannekuvaa ja vastaa ennakoivasti toimintaympäristön muutoksiin.	<p>8.1. Migrin tilannekeskuksen raportit (toteuma) ja kuvaus niiden hyödyntämisestä/niiden pohjalta laadituista analyyseistä. (Määrä ja laatu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työperusteiset luvat - Perheen yhdistämisperusteiset luvat - Opiskeluperusteiset luvat - KV-suojeluperusteiset luvat <p>8.2. Maahanmuuton olettamien ajantasaisuus (päivitetään 2x vuosi) (ennakointi)</p> <p>8.3. Ennakoinnin ja resurssisuunnittelun (SEER) hankkeen toteuttaminen</p> <p>8.4. Varautuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelmavalmius - Materiaalinen valmius - Organisaation ja henkilöstön osaaminen

Sisäministeriö

7 (10)

Yhteys hallitusohjelmaan	Konsernistrategia	Toiminnallinen tulostavoite	Mittari
Hiilineutraali ja monimuotoisuuden turvaava Suomi		9. Ilmastonmuutoksen torjumiseksi hiilijalanjälki pienenee 50% vuoteen 2027 mennessä (v. 2018 tasosta).	<p>9. 1. Raportoidaan hiilijalanjäljen pienentämiseksi tehdyt toimenpiteet virastossa.</p> <p>9.2. Viraston hiilijalanjälki (vastaanottokeskukset eriteltynä)</p> <p>9.3. Lentosegmenttien määrä, kpl (seurattava asia, ei aseteta tavoitetta)</p> <p>9.4. Kestävän kehityksen sitoumuksen valmistuminen v. 2022 loppuun mennessä.</p>
Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi		<p>10. Migri varmistaa ja edistää henkilöstön ja asiakkaiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikissa tilanteissa perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen.</p> <p>Keskeisenä painopisteenä on erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tarpeiden huomioiminen toiminnassa.</p>	<p>10. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia kanteluiden langettavien päätösten määrä – tavoite 0.</p> <p>10.1.1. Virastolla on sekä sisäinen-, että toiminnallinen YVTAS-suunnitelma ja koulutus henkilöstölleen molemmista suunnitelmista – 90 % henkilöstöstä on suorittanut.</p> <p>10.1.2. VM-baro ja YVTAS järjestetään vuorovuosin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen työyhteisössä tavoitteena. Tavoitetaso 4 asteikolla 1-5 - Ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä. Indeksien tavoitetaso 4 asteikolla 1-5 - Epäasiallisen käytöksen ja seksuaalisen häirinnän koettuja tapauksia 0 <p>10.1.3. Sisäisen eettisen ilmoituskanavan (whistleblower) kautta tulleiden asioiden käsittely 100 %.</p> <p>10.1.4. Asiakastytyväisyyskyselyn yhdenvertaista ja tasa-arvoista asiakaspalvelua koskevien kysymysten indeksi. Tavoitetaso 4, asteikolla 1-5.</p>

Sisäministeriö

8 (10)

Voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2022 loppuun. Sopimuksen toteutumista seurataan säännöllisesti ministeriön ja viraston yhteisissä tapaamisissa.

Allekirjoittaja

Minna Hulkkonen
Osastopäällikö, ylijohdaja
Sisäministeriö

Allekirjoittaja

Sonja Hämäläinen
Maahanmuuttojohtaja
Työ- ja elinkeinoministeriö

Allekirjoittaja

Jari Kähkönen
Ylijohdaja
Maahanmuuttovirasto

Sisäministeriö

9 (10)

Liite: Käsittelyaikataulukko

Kokonaiskäsittelyaika	Laissa oleva enimmäisaika		Toteuma vuonna 2022 (% käsitelty tavoiteajassa)		Tulostavoite vuonna 2022 (enimmäiskäsittelyaika)		Tulostavoite vuonna 2023 (enimmäiskäsittelyaika)		Tulostavoite vuonna 2024 (enimmäiskäsittelyaika)	
	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko
Kaikki työolupien käsittelyperusteet										
Osaratkaisua edellyttävä työnteko (TTOL) (Migri ka. / kokonaisuus ka.)	120				30/60	30/60	15/30	15/30	15/30	15/30
Osaratkaisua edellyttävä kausityö (Migri ka. / kokonaisuus ka.)	90	90			30/60	30/60	15/30	15/30	15/30	15/30
Yrittäjä					60	60	30	30	30	30
Erityisasiantuntija	120	120			14	14	14	14	14	14
Erityisasiantuntija, sininen kortti	90	90			14	14	14	14	14	14
Tieteellinen tutkimus	90	90			60	60	30	30	30	30
Harjoittelija	90	90			60	60	30	30	30	30
Urheilu ja valmentaminen	120	120			60	60	30	30	30	30
Muu työnteko	120	120			60	60	30	30	30	30
Kausityö	90	90			60	60	30	30	30	30
Sisäinen siirto	120	120			60	60	30	30	30	30
Liikkuva sisäinen siirto	90	90			60	60	30	30	30	30
Kasvuyrittäjä	120	120			14	14	14	14	14	14
Vapaaehtoistoiminta	90	90			60	60	30	30	30	30
Kausityötodistukset	90				60		30		30	
Perhe, kaikki käsittelyperusteet	270	270			230	90	210	90	210	90
Perhe, erityisasiantuntijan ja kasvuyrittäjän perheenjäsenet					14	14	14	14	14	14
Perhe, muut työntekijän ja opiskelijan perheenjäsenet					60	60	30	30	30	30
Opiskelu	90	90			60	60	30	30	30	30
EU:n kansalaiset ja perheenjäsenet (rekisteröinti)					2 vrk / 80 %					
Kansalaisuushakemus					365		365		365	
Turvapaikka	6 kk /15 kk/18 kk /21 kk				6 kk		6 kk		6kk	

Sisäministeriö

10 (10)

Liite: Tehokkuus

Tehokkuus	Laissa oleva enimmäisaika		Toteuma vuonna 2022 (% käsitelty tavoiteajassa)		Tulostavoite vuonna 2022 (enimmäiskäsittelyaika)		Tulostavoite vuonna 2023 (enimmäiskäsittelyaika)		Tulostavoite vuonna 2024 (enimmäiskäsittelyaika)	
	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko	Ensimmäinen	Jatko
			UMA pts / käsittelijä / työpäivä keskimäärin*	pts/ htv**						
Kaikki										
- TTOL										
- Erityisasiantuntijat										
- Kasvuyrittäjät										
- Yrittäjät										
- Opiskelu										
- Tutkijat										
- EU-rekisteröinnit										
- Kansalaisuus										
* Lupaprosessissa tehdyt päätökset yhteensä jaettuna lupaprosessin päätöksiä vahvistaneiden UMA-järjestelmän käyttäjien lukumäärällä jaettuna ajanjakson työpäivien lukumäärällä										
** Lupaprosessissa tehdyt päätökset yhteensä jaettuna lupaprosessiin kohdennetulla tehollisella työajalla henkilötyövuosina yhteensä tarkastelujakson aikana. Tehollinen työaika sisältää vain ko. lupaprosessiin käytetyn työajan, eikä sisällä esimerkiksi lomiin ja muihin poissaoloihin sisältyvää työaika.										

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/6141/2021

SM; Vuosien 2022-2026 toiminnan ja talouden suunnittelu

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/6141/2021-SM-12

Maahanmuuttoviraston tulosopimus 2022-2026

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Hämäläinen Sonja 912150598	2021-12-22T12:56:17	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK
Hulkkonen Minna 912598460	2021-12-22T09:52:10	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

041ace413c6290aa419216d8fab6410c2e49a6587d94eb3cbaad5ec130d29d0a